

Oplossing proefopgave Schriftsoorten

Chinees

Auteur: *A. Lubotsky* (a.m.lubotsky@let.leidenuniv.nl)

Het enige Chinese karakter dat drie keer voorkomt is: 山.

In het Nederlandse lijstje is de enige combinatie (lettergreep) die meer dan twee keer voorkomt is **shan**: Shanxi, Shandong, Tianshan en Shanghai. Dat laatste moet waarschijnlijk geanalyseerd worden als Shang-hai (met **ng** die een nasale klinker weergeeft, vgl. Ned. **lang**) en valt dan af.

Aangezien 山 maar één keer op de tweede plaats staat, moet 4. 天山 Tianshan zijn.

Dan is 7. 天津 Tianjin, omdat de eerste karakters dezelfde zijn.

Kijken we naar het tweede karakter van de andere twee, dan zien we dat 東 van 11. 山東 nergens meer voorkomt, terwijl 西 van 1. 山西 nog in het midden van 6. 墨西哥 staat. In het Nederlandse lijstje komt **-dong** maar één keer voor, terwijl **-xi** nog in Mexico te vinden is.

Conclusie:

1. 山西 is Shanxi;

11. 山東 is Shandong;

en 6. 墨西哥 is Mexico.

De eerste karakters van 5. 巴黎 en 10. 巴拉圭 zijn gelijk. Het moeten respectievelijk Parijs en Paraguay zijn, want we hebben al gezien dat de Chinese karakters voor één lettergreep staan en Paraguay heeft er drie. (Hoewel 3. 北京 en 8. 北冰洋 ook met hetzelfde karakter beginnen, kunnen ze Parijs en Paraguay niet zijn, omdat het tweede karakter van 3. hetzelfde is als in 9. 南京).

De karakters van 2. 上海 komen verder nergens voor, en we kunnen aannemen dat dit Shanghai moet zijn, omdat noch **Shang-** noch **-hai** in andere namen te vinden zijn.

Er blijven nog drie namen over. Aangezien Peking en Nanking uit twee lettergrepen bestaan, moet 8. 北冰洋 Noordelijke IJszee zijn, en dus betekent het karakter 北 "Noordelijk, Noord". Dit is het antwoord op Vraag 2.

En nu het lastigste gedeelte: welke van de resterende twee namen is Peking en welke Nanking? Velen hebben geredeneerd dat 3. 北京 Nanking moet zijn, omdat Noord en Nanking met dezelfde letter beginnen, maar we kunnen er natuurlijk niet van uitgaan dat het Chinese woord voor "Noord" op het Nederlandse lijkt.

Hier komt de kennis van aardrijkskunde goed van pas. Al zal niet iedereen weten waar Nanking precies ligt, moet de zeer noordelijke ligging van Peking toch bekend zijn. Dus is 3. 北京 Peking (letterlijk: "Noordelijke hoofdstad"), en 9. 南京 Nanking.

(Noot: Aangezien dit een Taalkunde Olympiade is en geen Aardrijkskunde Olympiade, hebben we de oplossingen ook goed gerekend waarbij men aangaf dat 3. 北京 een stad in het Noorden moet zijn, zonder te kunnen zeggen welke van de twee steden noordelijker ligt.)

Opgave 1

1. 山西 Shanxi
2. 上海 Shanghai
3. 北京 Peking
4. 天山 Tianshan
5. 巴黎 Parijs
6. 墨西哥 Mexico
7. 天津 Tianjin
8. 北冰洋 Noordelijke IJzee
9. 南京 Nanking
10. 巴拉圭 Paraguay
11. 山東 is Shandong

Opgave 2

北 betekent "Noordelijk, Noord".